

Sveučilište u Mostaru: Opstanak i razvitak

Prof. Frano Ljubić, rektor

1

utemeljeno 1976. godine pod nazivom "Univerzitet Džemal Bijedić"
od 1992. godin se zove Sveučilište u Mostaru a službeni jezik je hrvatski

2

Osnovni podaci o Sveučilištu

osam fakulteta
jedna visoka škola
11.500 studenata
890 profesora i suradnika
službeni jezik hrvatski

Političko okruženje Sveučilišta

U Republici Srpskoj od 17. članova Vlade samo je 3 iz reda hrvatskog naroda

U Federaciji BiH je od 17 članova Vlade samo 5 članova iz hrvatskog naroda

Identična je situacija i u parlamentima

Političko okruženje Sveučilišta

Hrvati, kao konstitutivni narod, svedeni na položaj nacionalne manjine i u RS i u Federaciji BiH,

Političko okruženje Sveučilišta

- Hrvatski jezik je neravnopravan u odnosu na druga dva službena jezika
- Nije zastupljen na novčanicama niti u službenim dokumentima
- Ne postoji TV kanal na hrvatskom jeziku

Dva sveučilišta u Mostaru

Godine 1995. bošnjački je jezik postao službenim jezikom u Federaciji BiH

Bošnjaci insistiraju na sveučilištu s bošnjačkim kao službenim jezikom

Od 1995. u Mostaru postoje dva sveučilišta

Počinju politički, finansijski i drugi pritisci da se Sveučilište integrira s Univerzitetom

Politički pritisci na Sveučilište

Koncept integracije potiču bošnjački dužnosnici a podupiru ih predstavnici međunarodne zajednice i pojedinci sa Sveučilišta

Politički pritisci na Sveučilište

Dodatni vid pritisaka su “teze o jeziku”:

1. Hrvatima hrvatski jezik nije potreban;
2. Identičan je Bošnjačkom i Srpskom;
3. Po jeziku se ne bi trebali razlikovati;
4. Hrvatski nije ugrožen ako su u upotrebi dva službena jezika;
5. a možemo oformiti i hrvatsko-bošnjački,
6. etcetera

Politički pritisci na Sveučilište

Aktualna su nastojanja prenošenja ovlasti nad visokim obrazovanjem s županijske na federalnu razinu, gdje bi hrvatski zastupnici bili preglasani.

Proces se odvija po izlikom reforme obrazovanja.

Politička pozicija Sveučilišta u Mostaru

Podržavamo zakon o Visokom obrazovanju na državnoj razini: u kome je eksplicitno navedeno da sva sveučilišta i svi studenti u BiH imaju jednaka prava i uvjete studiranja

Na državnoj razini odlučuje se koncenusom sva tri naroda, a na razini Federacije se odlučuje većinskim brojem glasova.

Financijski pritisci

Sveučilište u Mostaru, za razliku od drugih, ne prima nikakvi međunarodnu potporu zbog “nekooperativnosti”

Zabranjena je potpora od strane javnih preduzeća

Županije sa paritetnim sustavom odlučivanja odbijaju financiranje Sveučilišta

Misija i ciljevi Sveučilišta

- biti moderno europsko sveučilište,
- primjenjivati suvremene obrazovne standarde
- primjenjivati načela demokracije
- provesti Bolonjski proces i biti ravnopravan član u obitelji europskih sveučilišta
- promicati jezik, kulturu i identiteta hrvatskog naroda
- biti potpuno otvoren za sve narode i nacije

Značaj hrvatskog kao službenog jezika

Prije rata 4.000 studenata (20% Hrvata)
Danas 11.500 (70% Hrvata),
iz svih djelova BiH i R Hrvatske

Odlike Sveučilišta

Curricula usaglašena s nastavnim planovima i programima fakulteta u Hrvatskoj i Europi

Nastavnici: više od 250 profesora i suradnika dolazi sa svih sveučilišta iz Hrvatske i s drugih sveučilišta iz BiH, gostujući nastavnici iz Heidelberga, Njemačka

Službeni jezik je hrvatski

Odlike Sveučilišta: projekti

Development of Library Network in BH
(EU Tempus AC_JEP 13169/99 - € 166.000+1 mil. €)

Curriculum Reform in Medical Education
(EU Tempus AC_JEP 17095/03 - € 462.000)

Postgraduate Study in Family Medicine
(Canadian International Development Agency, \$12,000.000.)

Odlike Sveučilišta: međunarodna suradnja

1. Heidelberg University, Germany - contract
2. Cork University, Ireland
3. Ghent University, Belgium
4. Aarhus University, Denmark
5. Granada University, Spain
6. Semmelweis University, Hungary - contract
7. Vienna University, Austria
8. Queens University, Kingston, Canada
9. Charleston University, USA
10. New York University, USA

Odlike Sveučilišta: strateški planovi

1. Reforma kurikuluma, CMJ 2004; 45: 31-37
http://www.cmj.hr/2004/4501/06_SIMUNOVIC.pdf
2. Revitalizacija akademske medicine, CMJ 2004; 45: 378-384
http://www.cmj.hr/2004/4504/05_Simunovic.pdf
3. Informatičke tehnologije u edukaciji
Periodicum biologorum (in press)

External Assessment Report European University Association, 2004

- izvrsno formuliran "Mission Statement"
- realni i racionalni planovi za dugoročnu reformu
- izražen trend razvoja u suvremeno evropsko sveučilište, uz očuvanje hrvatske tradicije i kulture

Preporuka: ne nametati integraciju

Institucionalna potpora R Hrvatske

- kontinuirana, od osnivanja Sveučilišta
- od 2004. godine i kao posebna stavka u proračunu (Vlada R Hrvatske, premijer dr. Sanader)
- realizirana kroz mehanizme uspostavljene u Ministarstvu za znanost (ministar dr. Primorac)
- posebna pomoć Vlade investicijskim sredstvima za izgradnju, nabavku informatičke opreme i automatiziranje referada

Individualna potpora

- kontinuirana, od osnivanja Sveučilišta
  - stotine najuglednijih nastavnika održavali su nastavu
  - uvodili su suvremene nastavne planove i nove nastavne metodologije

Razvojni planovi Sveučilišta

Potpora R Hrvatske je neophodna:

- Kako bi se očuvala autonomija
- Kako bi se očuvao hrvatski jezik
- nastavila započeta reforma

Kadrovska potpora

- Gostujući nastavnici
- Školovanje kadrova za Sveučilište

Razvojni planovi Sveučilišta

Uspostavljanje baze podataka o znanstvenicima iz Hrvatske i dijaspore koji bi:

- sudjelovali u nastavnastava
- u edukaciji nastavnika i znanstvenika
- participirali u zajedničkim projektima zajednički publicirali

Razvojni planovi Sveučilišta

Izgradnja i adaptacije objekata, procijenjena je oko 30. milijuna eura do 2010.

Opremanje učionica, kabineta i laboratorija, procijenjena je oko 6 milijuna eura do 2010.

Razvojni planovi Sveučilišta

Usavršavanja profesora i suradnika

- poslijediplomski studiji
- doktorski studiji
- pripremanje projekata
- učenje stranih jezika
- znanstveni skupovi
- publiciranje

Procjena je oko **5 milijuna eura** (100 djelatnika u prosjeku po 50.000 eura)

Razvojni planovi Sveučilišta

Financiranje objekata studentskog standarda
Procijenjena ulaganja 16,5. milijuna eura

Razvojni planovi Sveučilišta

Procijenjena ulaganja u sve aktivnosti iznose
57,5 milijuna eura i trebala bi se provesti
najkasnije do 2010. godine

Kako pomoći Sveučilištu?

- ❑ Molimo sudionike Kongresa da svoje prijedloge, mišljenja, sugestije i preporuke dostave:
  - na adresu: Trg Hrvatskih velikana bb, 88 000 Mostar
  - www.sve-mo.ba
  - rektor@sve-mo.ba